

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA I SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W JAROSŁAWIU

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo oświatowe
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Przepisy wprowadzające ustawę- Prawo oświatowe
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 Karta nauczyciela
4. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym
5. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem
6. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach przedszkolach i placówkach
7. Rozporządzenie MEN z dnia 22 sierpnia 2018 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej , edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
8. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej , edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 o postępowaniu w sprawach nieletnich
10. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
11. Konwencja o prawach dziecka

Zasady ogólne

1. Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia.
2. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.
3. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły
4. Osoba odpowiedzialna za monitorowanie respektowania praw ucznia jest pedagog szkolny
5. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w statucie Szkoły

6. W sytuacji , gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie Sad Rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
7. Nauczyciel dokumentuje zaistniałe zdarzenia na terenie szkoły , sporządzając dokładną notatkę z ustaleń.

Za sytuacje zagrożenia i uważa się:

- bójki
- stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych,
- posiadanie niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, zapalniczki, kije, ostre przedmioty itp.), używanie ognia na terenie szkoły, posiadanie niebezpiecznych substancji,
- nadużywanie mediów elektronicznych,
- wulgarne zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów, pracowników szkoły,
- niestosowanie zasad obowiązujących na terenie szkoły,
- wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, przezywanie,
- dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności.

Za sytuacje kryzysowe uważa się:

- wypadki uczniów,
- agresja ze strony uczniów,
- próby samookaleczenia i próby samobójcze,
- choroby.

I Postępowanie w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

1. Zdecydowanie, stanowcze, nie wdając się w dyskusję, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdzielenie stron konfliktu.
3. Powiadomienie wychowawcy klasy lub pedagoga szkolnego.
4. Wyjaśnienie konfliktu przez wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego, wyciągnięcie kary regulaminowej.
5. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji-powiadomienie dyrekcji, rodziców i/ lub policji.

II. Postępowanie w przypadku agresywnego zachowania pracownika szkoły i osób trzecich wobec ucznia- wyzwiska, szarpania (z wyjątkiem sytuacji rozdzielenia stron w bójce uczniów), uderzenia, zniszczenia mienia uczniów.

1. Na wniosek ucznia, pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.

2. W przypadku potwierdzenia zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika lub powiadomienia odpowiednich organów.

III. Postępowanie w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu.
2. Powiadomienie wychowawcy klasy lub pedagoga szkolnego, rodziców bądź odpowiednich służb.
3. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem przez wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego.
4. W przypadku powtórnego przynoszenia niedozwolonych przedmiotów do szkoły – powiadomienie rodziców, dyrekcji, właściwe organy (ewentualnie kuratora, jeżeli uczeń jest pod jego opieką).

IV. Postępowanie w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu.

1. Nauczyciel ma obowiązek zareagować w przypadku, gdy bez jego zgody na zajęciach lekcyjnych uczeń korzysta, dyktafonu, aparatu fotograficznego bądź innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu (ma włączony sprzęt na lekcjach i przerwach, korzysta ze słuchawek)
2. W przypadku, gdy uczeń naruszył ustalenia dotyczące zasad korzystania z urządzeń elektronicznych (w tym telefonów komórkowych) na polecenie nauczyciela deponuje wyłączony telefon u dyrektora szkoły.
3. Po odbiór urządzenia zgłaszają się rodzice lub opiekunowie prawni ucznia.
4. W przypadku dokonania nagrań naruszających dobra osobiste, przeprowadzenie rozmowy z uczniem i rodzicami o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem prywatności pracowników szkoły i uczniów.
5. W przypadku powtarzających się sytuacji korzystania z urządzeń elektronicznych i telefonu zakaz przynoszenia do szkoły w/w urządzeń.
6. W przypadku, gdy uczeń ponownie złamie zakaz rejestrowania zajęć lekcyjnych bez zgody nauczyciela lub upowszechnia bądź publikuje dokonane nagrania (np. w Internecie) podlega kodeksowi karnemu.

V. Postępowanie w przypadku podejrzenia nadużywania mediów elektronicznych.

Przypadki nadużywania mediów elektronicznych określa się jako niebezpieczną dla zdrowia i bez kontroli aktywność online- cyberprzemoc: naruszenie wizerunku, naruszenie czci (zniesławienie, znieważenie), włamanie do miejsca w Internecie strzeżonego hasłem i innym zabezpieczeniem, groźby, używanie wulgarnych zwrotów, umieszczanie nieprzyzwoitych zdjęć, rysunków, obrazów w miejscach dostępnych powszechnie, nękanie poprzez wykorzystywanie mediów elektronicznych, korzystanie z niedozwolonych gier online, hazardu online, stron internetowych, serwisów społecznościowych.

1. Nauczyciel ustala okoliczności zdarzenia (ofiara, sprawca, zabezpiecza dowody cyberprzemocy)

2. Powiadamia się o przypadku nadużywania mediów elektronicznych wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora.
3. Przeprowadzenie rozmowy wyjaśniającej z uczniem w przypadku niedozwolonej działalności online i poinformowanie rodziców.
4. W przypadku sprawcy cyberprzemocy powiadomienie rodziców/ opiekunów prawnych, ewentualnie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest po jego opiece, a także policji.
5. Udzielenie wsparcia i porady ofierze cyberprzemocy przy współudziale rodziców.
6. Wychowawca dokumentuje zdarzenie, sporządzając notatkę z ustaleń i monitoruje sytuację ucznia-ofiary przemocy.

VI. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośnie rozmowy, spacer po sali, niestosowanie się do poleceń nauczyciela).

1. Upomnienie słowne nauczyciela prowadzącego lekcję oraz próba zaprowadzenia porządku w klasie.
2. W razie niezastosowania się ucznia do polecenia nauczyciela i dalszego agresywnego zachowania-natychmiastowe powiadomienie (telefonicznie lub za pośrednictwem personelu obsługi) o zachowaniu ucznia wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego lub dyrekcji. Niedopuszczalne jest opuszczanie sali i pozostawianie uczniów bez opieki.
3. Odpowiedni wpis wychowawcy o zachowaniu ucznia w dzienniku.
4. Powiadomienie rodziców/ opiekunów prawnych, ewentualnie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest po jego opiece, o nieodpowiednim zachowaniu.
5. W razie nieskuteczności podejmowanych działań i dalszego zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji i stwarzania zagrożenia dla innych uczniów lub nauczycieli – natychmiastowe powiadomienie rodziców z prośbą o przybycie do szkoły i zajęcie się dzieckiem.
6. Kary zgodnie ze statutem szkoły.

VII. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zagłębienie do rzeczy osobistych, dokumentów nauczyciela, pomówienia, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela, pracownika szkoły itp.)

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego, dyrekcji, ewentualnie kuratora sądowego (jeżeli uczeń jest pod jego opieką).
2. Wpis wychowawcy do dziennika .
3. Kara statutowa dyrektora.
4. W razie konieczności powiadomienie policji.

VIII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego, cudzej własności lub zaśmiecania szkoły.

1. Interwencja świadków zdarzenia-powstrzymanie sprawców. Powiadomienie wychowawcy klasy w celu podjęcia dalszych działań.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy / sprawców- rozmowa ze wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia mające na celu ustalenie sprawcy/ sprawców.
3. W przypadku dużej szkody - wezwanie rodziców i policji.

4. W przypadku małej szkody (zaśmiecanie, pobrudzenie ścian, plucie itp.)- wykonanie pracy porządkowej przez ucznia.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawcy/ sprawców lub odpracowanie, naprawienie szkody.

IX. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Powiadomienie wychowawcy klasy.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy, ale ze względu na bezpieczeństwo- nie pozostawianie samego; stworzenie warunków, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wezwanie lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualne udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadomienie dyrektora szkoły oraz rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, których zobowiązuje się do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/ opiekunowie odmówią odebrania dziecka- o pozostaniu w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu do dyspozycji funkcjonariuszom policji- decyduje lekarz, po ustaleniu stanu zdrowia ucznia i porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Szkoła powiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu- odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia, zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/ opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu i narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalista ds. nieletnich).

X. Postępowanie w przypadku znalezienia substancji przypominającej wyglądem narkotyk.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej niepowołanych osób oraz ewentualnym zniszczeniem do czasu przyjazdu policji. Próba (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalenia właściciela substancji.
2. Powiadomienie o tym fakcie dyrektora szkoły , wezwanie policji.
3. Niezwłoczne przekazanie zabezpieczonej substancji policji i przekazanie informacji dotyczących szczegółów zdarzenia.

XI. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog szkolny, dyrektor itp.) ma prawo domagać się, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej, kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek- jest to czynność wyłącznie dla rodzica lub policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/ opiekunów prawnych i wzywa do natychmiastowego stawienia.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia. Znalezioną substancję zabiera się do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest niezwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.

XII. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym powiadamia o tym fakcie rodziców/opiekunów prawnych ucznia oraz dyrektora.
3. Przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej i profilaktycznej- udzielenie informacji o konsekwencjach zdrowotnych.
4. Przygotowanie przez ucznia gazetki szkolnej na temat szkodliwości palenia papierosów lub zobowiązanie do innej pracy społecznej na rzecz środowiska.

XIII. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia.

1. W przypadku często pojawiających się nieobecności lub kolejnych pojedynczych godzin nieobecności wychowawca ustala przyczynę absencji.
2. W przypadku uzasadnionego podejrzenia wagarów wychowawca informuje rodziców/opiekunów prawnych/ o absencji ucznia i konsekwencjach za dany czyn.
3. Po zdiagnozowaniu wagarów wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami informuje go o konsekwencjach /wpisuje punkty ujemne zgodnie ze statutem/.
4. Jeżeli problem wagarów się powtarza, wychowawca informuje pedagoga, który przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami.
5. W przypadku braku reakcji rodziców na wagary wychowawca klasy powiadamia dyrektora szkoły
6. Dyrektor szkoły wzywa rodziców na rozmowę celem wyjaśnienia sytuacji i poinformowania rodziców o konsekwencjach nie realizacji obowiązku szkolnego.
7. W przypadku braku rezultatów dyrektor szkoły powiadamia pisemnie sąd rodzinny lub policję oraz organ prowadzący

XIV. Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych (zachowanie agresywne, przeklinanie, kłótnie, kradzieże, wagary, itp.)

1. Wychowawca klasy powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców/ prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych. Rodzice są zobowiązani do podania numeru telefonu kontaktowego.
2. Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców w dzienniku.
3. W przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować drogę służbową- pedagog szkolny- dyrektor szkoły.
4. W sytuacji zgłoszenia przez rodziców/ prawnych opiekunów ucznia zmiany miejsca pobytu na okres dłuższy niż jedna doba, wychowawca otrzymuje od rodziców oświadczenie o zmianie miejsca pobytu dziecka z adresem i numerem kontaktowym.
5. W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, opieka nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach zostanie przekazana odpowiednim instytucjom.

XV. Procedury postępowania w przypadku wypadków.

Wypadkiem w czasie zajęć szkolnych jest nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, jakiemu uległ uczeń przebywający w szkole lub w innym miejscu wyznaczonym przez te placówki oświatowe w związku z uczestnictwem w zajęciach szkolnych, zajęciach pozalekcyjnych podczas których realizowany jest pod nadzorem pedagogiczno-dydaktycznym program nauczania, uwzględniający podstawę programową kształcenia uczniów w konkretnej szkole lub klasie.

1. Pracownik szkoły niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. Nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów.
3. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
4. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali za pośrednictwem personelu obsługi lub telefonicznie.
5. O każdym wypadku dyrektor szkoły lub nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku podając datę i godzinę powiadomienia matki/ojca ucznia o wypadku.
6. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub dyrektor powiadamiając rodzica o zdarzeniu ustala z nim: potrzebę wezwania pogotowia, potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica, godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.
7. Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w dzienniku.
8. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.
9. O każdym wypadku dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.
10. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
11. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
12. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
13. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

XVI. Postępowanie w przypadku choroby.

1. Poinformowanie wychowawcy, dyrektora szkoły telefonicznie lub najbliższego będącego pracownika szkoły) o zaobserwowanym lub zgłoszonym złym samopoczuciu ucznia.
2. Umieszczenie dziecka pod opieką pracowników szkoły (sekretariat).
3. Poinformowanie rodziców dziecka o samopoczuciu dziecka i powiadomienie o konieczności odebrania ucznia ze szkoły.
3. Wezwanie specjalistycznej pomocy, gdy objawy nie ustępują i rodzice nie zgłaszają się do szkoły

XVII Postępowanie w przypadku otrzymania podejrzanego paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.

W przypadku otrzymania jakiegokolwiek przesyłki niewiadomego pochodzenia lub budzącej podejrzenia jakiegokolwiek innego powodu (brak nadawcy, brak adresu nadawcy, przesyłka z miejsca, z którego nie spodziewamy się).

Należy:

1. Nie otwierać tej przesyłki.
2. Umieścić tę przesyłkę grubym worku i szczelnie zamknąć.
3. Worek ten należy umieścić w grubym plastikowym worku, szczelnie zamknąć.
4. Paczki nie należy przemieszczać.
5. Powiadomić Policję.

W przypadku otwarcia przesyłki:

1. Nie naruszać jej zawartości, nie rozsypywać, nie przenosić, nie dotykać, nie wąchać.
2. Całą zawartość umieścić w worku plastikowym i szczelnie zamknąć.
3. Należy dokładnie umyć ręce.
4. Zaklejony worek umieścić w drugim worku i zamknąć.
5. Ponownie umyć ręce.

W przypadku przesyłki lub otrzymania telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem – powiadomienie Policji lub straży pożarnej i stosowanie do ich wskazówek.

XVIII. Postępowanie nauczycieli, wychowawców w przypadku próby samobójczej ucznia na terenie szkoły.

1. Nie pozostawianie ucznia samego.
2. Powiadomienie wychowawcy i dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu rodziców (opiekunów) ucznia.
4. Wezwanie pomocy (pogotowie, policję), jeżeli zaistnieje taka konieczność.
5. Powiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego szkołę przez dyrektora szkoły.

